

Sygn. akt X Ga 16/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lesław Zieliński

Sędziowie: SSO Iwona Wańczura (spr.), SSO Katarzyna Żymełka

Protokolant: Grzegorz Kaczmarczyk

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2015 r.

sprawy z powództwa: **(...) Spółki Akcyjnej w T.**

przeciwko: **Z. (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 6 października 2014 r,

sygn. akt VII GC 2085/13

1) oddala apelację,

2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1 800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Iwona Wańczura SSO Lesław Zieliński SSO Katarzyna Żymełka

Sygn. akt X Ga 16/15

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka Akcyjna w T. wniosła o zasądzenie od pozwanej Z. (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. kwoty 54.223,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, tytułem pozostałej do zapłaty należności przysługującej powódce z tytułu odstąpienia od umowy z dnia 20 stycznia 2011r. W uzasadnieniu powódka wskazała, że zakupiła wierzytelność przysługującą pozwanej wobec dłużnika (...) Sp. z o.o. w kwocie 122.082,96 zł, z tego tytułu przysługiwało jej wynagrodzenie w wysokości 15% kwoty wierzytelności powiększone o podatek VAT. Powódka odstąpiła od umowy w zakresie całej wierzytelności pismem z dnia 8 kwietnia 2013 r., które zostało przesłane i doręczone listem poleconym oraz drogą elektroniczną na adresy mailowe pozwanej. Powódka wezwała pozwaną do zwrotu ceny kupna pomniejszonej o kwotę wynagrodzenia powódki. Na podstawie dokonanych przez powódkę zarachowań do zapłaty pozostała kwota 54.224 zł.

Sąd Rejonowy w Gliwicach w dniu 24 września 2013 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w całości uwzględniający powództwo.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. Potwierdzając zawarcie umowy między stronami podniosła, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy mogło zostać złożone w formie pisemnej do dnia 10 kwietnia 2013 r., doręczone zaś zostało 12 kwietnia 2013 r. a więc po terminie. Pozwana zakwestionowała jednocześnie przesłanie oświadczenia w formie elektronicznej, gdyż strony nie uzgodniły procedury doręczenia w formie innej niż pisemna.

Wyrokiem z dnia 6 października 2014 r. sygn. akt VII GC 2085/13 Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 54.223,47 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 16 kwietnia 2013 roku oraz kwotę 6329 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony zawarły umowę powierniczego przelewu wierzytelności w kwocie 122.082,96 zł przysługującej pozwanej wobec E.-PL (...). z o.o. Z tego tytułu przysługiwało powódce umówione wynagrodzenie w wysokości 15% kwoty wierzytelności powiększone o podatek VAT. Powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT na kwotę 22.524,31 zł. Zapłata ceny nastąpiła w dwóch transzach. Na mocy aneksu odstąpienie od przedmiotowej umowy mogło nastąpić do dnia 10 kwietnia 2013 r. Pismem

z dnia 8 kwietnia 2013 r. powódka złożyła pozwanej oświadczenie o odstąpieniu od umowy w zakresie całości wierzytelności, wzywając jednocześnie do zwrotu uiszczonej przez powódkę ceny kupna, pomniejszonej o kwotę wynagrodzenia powódki określonego w treści faktury. Oświadczenie zostało przesłane pozwanej listem poleconym i doręczone dnia 12 kwietnia 2013 r. Jednocześnie powódka przesłała skan oświadczenia drogą elektroniczną na adresy mailowe pozwanej: „(...)” oraz „(...)”. Na rachunek bankowy powódki została wpłacona kwota 60.909,89 zł przez komornika sądowego. Na podstawie zarachowań dokonanych przez powódkę do zapłaty pozostała kwota dochodzona pozwem. Sąd I instancji ustalił, że korespondencja wysłana drogą elektroniczną do pozwanej została jej dostarczona.

Wobec tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy zważył, że powództwo należało uwzględnić w całości. Powódka skutecznie skorzystała

z umownego prawa odstąpienia od umowy na podstawie § 4 pkt 1 umowy. Oświadczenie to było skuteczne na podstawie art. 395 § 1 k.c. w zw. z art. 61

§ 2 k.c. Sąd zważył, że strony zastrzegły dokonanie czynności prawnej w formie pisemnej, nie określając skutków niezachowania tej formy, wobec czego była ona zastrzeżona wyłącznie dla celów dowodowych. Powódka zatem złożyła skuteczne oświadczenie w dniu 9 kwietnia 2013 r. oraz 10 kwietnia 2013 r.

w formie elektronicznej, co również znajduje odzwierciedlenie w opinii biegłej.

Od powyższego wyroku pozwana wniosła apelację, zaskarżając go

w całości, wnosząc o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów postępowania - art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oraz niedostateczne rozpoznanie stanu faktycznego i przyjęcie, że wiadomości wysłane drogą elektroniczną w dniach 9 i 10 kwietnia 2013 r. zostały przesłane wraz ze skanami oświadczenia o odstąpieniu od umowy oraz przesłane w taki sposób, że pozwana mogła zapoznać się z ich treścią w terminie do odstąpienia od umowy; - art. 227 w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez nieustalenie czy do wiadomości wysłanych drogą elektroniczną zostały dołączone skany o odstąpieniu od umowy oraz czy powódka zażądała potwierdzeń odbioru wiadomości mailowych. Pozwana zarzuciła również naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 6 k.c. poprzez naruszenie zasady ciężaru dowodu; art. 74 w zw. z art. 76 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie w sytuacji gdy pozwana nie wyraziła zgody na doręczenie oświadczeń w formie elektronicznej; art. 65

§ 2 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron wskazanych w umowie; art. 395 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że powód skutecznie złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżone orzeczenie należy uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego i trafnej wykładni prawa materialnego. Przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywy tej oceny nie wykazują sprzeczności ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie można również zarzucić Sądowi

I instancji nieprawidłowości w rozumowaniu czy też błędów logicznych.

Tak poczynione ustalenia Sąd Okręgowy przyjmuje za własne i podziela w pełni zarówno dokonaną ocenę dowodów, jak i wykładnię prawa materialnego.

Odnosząc się do zarzutów merytorycznych apelacji pozwanego, należy wskazać, iż były one nieuzasadnione.

Sądowi I Instancji nie można zarzucić wadliwej oceny dowodów. Oceniając wiarygodność przeprowadzonych dowodów, Sąd Rejonowy nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów określonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Za chybione należało uznać zarzuty powoda dotyczące prawidłowości poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 1999 r. (sygn. akt II UKN 685/98) ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Błąd w ustaleniach faktycznych następuje, gdy zachodzi dysharmonia pomiędzy materiałem zgromadzonym w sprawie a konkluzją, do której dochodzi sąd na skutek przeinaczenia dowodu oraz wszelkich wypadków wadliwości wynikających z naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten byłby naruszony, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania. Tak rozumianego zarzutu sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego Sądowi I instancji w niniejszej sprawie skutecznie zarzucić nie można. Polemika z prawidłowymi ustaleniami Sądu i przedstawienie własnej wersji wydarzeń nie stanowi wystarczającej podstawy do uwzględnienia apelacji.

Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wykazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowania sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001 r., sygn. akt IV CKN 970/00, z dnia 12 kwietnia 2001 r., sygn. akt II CKN 588/99) Takich zarzutów nie sposób dopatrzeć się w apelacji.

Twierdzenie pozwanej, że art. 227 k.p.c. został naruszony przez Sąd rozpoznający sprawę ma rację bytu tylko w sytuacji, gdy wykazane zostanie, że sąd odmówił przeprowadzenia dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, wadliwie oceniając, iż nie mają one takiego charakteru. Natomiast uchybieniem art. 232 k.p.c., mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy, jest oddalenie wniosku strony o przeprowadzenie wskazanych przez nią dowodów, bądź bierność sądu wobec tego wniosku. Taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Samo powoływanie się przez pozwaną na brak ustalenia przez Sąd czy do wiadomości wysłanych drogą elektroniczną zostały dołączone skany o odstąpieniu od umowy oraz czy powódka zażądała potwierdzeń odbioru wiadomości mailowych nie mogło skutkować uznaniem obrony pozwanej za słuszną.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że do wiadomości wysłanych drogą elektroniczną na adresy mailowe pozwanej w dniu 9 oraz 10 kwietnia 2013 r. dołączono skany oświadczenia o odstąpieniu od przedmiotowej umowy. Nadto pozwana w toku postępowania nie kwestionowała braku załączenia do korespondencji

elektronicznej tychże oświadczeń, podnosząc jedynie, że oświadczenie takie ze względu na swoją formę jest nieskuteczne. W ocenie Sądu Okręgowego bezspornym w sprawie było, iż oświadczenie zostało dołączone do korespondencji mailowej.

W przedmiotowej sprawie sporne okazało się, czy oświadczenie o odstąpieniu od umowy przesłane pozwanej przez powódkę za pomocą poczty elektronicznej wywołało skutek w postaci skutecznego odstąpienia od umowy zawartej pomiędzy stronami.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd I instancji prawidłowo uznał, że powódka złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy w terminie, tj. do dnia

10 kwietnia 2013r. Zgodnie z art. 76 k.c., jeżeli strony zastrzegły w umowie, że określona czynność prawna między nimi powinna być dokonana w szczególnej formie, czynność ta dochodzi do skutku tylko przy zachowaniu zastrzeżonej formy. Jednakże gdy strony zastrzegły dokonanie czynności w formie pisemnej, nie określając skutków niezachowania tej formy, poczytuje się w razie wątpliwości, że była ona zastrzeżona wyłącznie dla celów dowodowych. Strony w § 4 pkt 1 umowy co prawda zastrzegły pisemną formę oświadczenia

o odstąpieniu od umowy, jednak nie zastrzegły skutków jej niezachowania, co w konsekwencji oznacza, iż była ona zastrzeżona dla celów dowodowych. Po myśli art. 74 § 3 k.c. przepisów o formie pisemnej dla celów dowodowych nie stosuje się do czynności prawnych w stosunkach między przedsiębiorcami. Powódka więc na mocy art. 395 k.c. skutecznie złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy w dniach 9 i 10 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 2003 r., sygn. akt I CKN 384/01 wskazał, że złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej w rozumieniu art. 61 § 2 k.c. polega na tym, że oświadczenie jest prawidłowo wprowadzone do urządzenia elektronicznego (komputera) nadawcy i przekazane przez internet za pomocą narzędzi programowych, umożliwiających indywidualne wysyłanie

i odbieranie danych na odległość przez serwer operatora usług telekomunikacyjnych i od razu dostępne dla adresata oświadczenia - posiadacza tzw. elektronicznej skrzynki pocztowej.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji prawidłowo wskazał, że miarodajnym momentem jest wprowadzenie wiadomości do środka komunikacji elektronicznej, w taki sposób, żeby adresat oświadczenia mógł zapoznać się z jego treścią, co było dokonane przez powódkę najpóźniej 10 kwietnia 2013r., jak wynikało z treści opinii biegłej. Pozwana nie kwestionowała adresów mailowych, na które powódka skierowała wiadomość zawierającą oświadczenie, jak i dostarczenia wiadomości.

Ponowne przytaczanie w szerszym zakresie argumentów uzasadniających stanowisko Sądu I instancji, wskazanych już w pisemnych motywach zaskarżonego postanowienia, które Sąd Okręgowy podziela i w całości przyjmuje za własne, jest zbędne i niecelowe.

Wobec powyższego, na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. apelację jako bezzasadną należało oddalić.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego oparto na przepisie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. oraz art. 391 § 1 k.p.c. Na koszty poniesione przez powódkę w toku postępowania odwoławczego złożyło się wynagrodzenie adwokata w kwocie 1.800 zł. Wysokość zasądzonego wynagrodzenia pełnomocnika w postępowaniu apelacyjnym Sąd ustalił w oparciu o § 6 pkt 6

w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1348 z późn. zm.).

SSO Iwona Wańczura SSO Lesław Zieliński SSO Katarzyna Żymelka